

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om temporärt kostnadsstöd för företag ändras.

Enligt propositionen ska temporärt kostnadsstöd för företag under de förutsättningar som föreskrivs i lag fortsatt kunna beviljas företag som är verksamma i Finland i syfte att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin. Statskontoret ska fortsättningsvis vara den myndighet som beviljar kostnadsstödet. Syftet med lagen är att stödja kontinuiteten i företagets verksamhet i den svåra situation som uppstått till följd av covid-19-pandemin samt att minska antalet företag som går i konkurs genom att ge företagen mer tid att anpassa sin verksamhet och sina kostnader i och med att den kris som orsakats av covid-19-pandemin har dragit ut på tiden och smittspridningen åter har tagit fart.

I den föreslagna lagen preciseras de bestämmelser som gäller kriterierna för beviljandet och riktandet av kostnadsstödet, godtagbara kostnader som stöd kan beviljas för, stödperioden samt jämförelseperioden för omsättningen. Särskilt riktandet av stödet till små företag och ensamföretagare ska förbättras. Enligt den föreslagna lagen ska perioden för ansökan om kostnadsstöd inledas i april efter lagens ikraftträdande och upphöra den 23 juni 2021.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 12 april 2021. Samtidigt förlängs lagens giltighetstid till och med den 31 december 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	5
2.1 Covid-19-pandemins inverkan på företagsverksamheten och sysselsättningen.....	5
2.2 Finnveras, närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer	6
2.2.1 Finnveras borgen.....	6
2.2.2 Närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer	6
2.3 Kostnadsstöd.....	7
2.4 Finlands Industriinvestering Ab:s finansieringsprogram	8
2.5 Arbetsmarknadsorganisationernas sysselsättningspaket den 18 mars 2020.....	8
2.6 Temporär sänkning av arbetspensionsavgifterna	9
2.7 Lagen om temporär ändring av 2 kap. 3 § i konkurslagen.....	9
2.8 Lagen om temporär ändring av utsökningsbalken	9
2.9 Särskilt stöd till restaurangbranschen.....	9
2.10 Stöd till ensamföretagare.....	10
2.11 Nuläge	10
3 Målsättning	11
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	11
4.1 De viktigaste förslagen.....	11
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	12
4.2.1 Konsekvenser för företagen och sysselsättningen.....	12
4.2.2 Konsekvenser för statsfinanserna.....	12
4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna	13
5 Remissvar	13
6 Specialmotivering.....	15
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	21
8 Ikraftträdande.....	21
9 Förhållande till andra propositioner.....	22
9.1 Samband med andra propositioner.....	22
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	22
LAGFÖRSLAG	25
Lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag.....	25
BILAGA	29
PARALLELLTEXT	29
Lag om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag.....	29

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Den första ansökningsomgången för kostnadsstöd var öppen för ansökningar till och med den 31 augusti 2020 och den andra ansökningsomgången till och med den 26 februari 2021. Vid förhandlingar i januari 2021 enades regeringen om riktlinjen att företag för tredje gången bör ges möjlighet att ansöka om kostnadsstöd oberoende av verksamhetsområde, eftersom den situation som covid-19-pandemin gett upphov till har varit särskilt svår för flera verksamhetsområden i slutet av hösten 2020 och i början av vintern 2021. När regeringens proposition överlämnas har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det på grund av coronavirusläget råder undantagsförhållanden i Finland. Vid sitt allmänna sammanträde måndagen den 1 mars 2021 beslutade statsrådet att undantagsförhållanden enligt 3 § 5 punkten i beredskapslagen (1552/2011) råder i landet. Dessutom lämnade statsrådet den 1 mars 2021 med stöd av 23 § i grundlagen (731/1999) en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (RP 22/2021 rd). I propositionen föreslås att restauranger och andra företag inom förplägnadsbranschen temporärt ska hållas stängda för kunder i tre veckor. Undantagsförhållandena och stängningarna av lokaler kommer att ytterligare försvåra företagens situation våren 2021.

Eftersom kostnadsstödet är ett stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet från offentliga medel ska EU:s regler om statligt stöd tillämpas på det. Kostnadsstödet är ett temporärt statligt stöd som beviljas företag för att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamhet till följd av covid-19-pandemin och som Europeiska kommissionen genom sitt beslut av den 24 april 2020 har godkänt som förenligt med den inre marknaden (kommissionens beslut SA.56995 (2020/N)). Kommissionens beslut grundar sig på artikel 107.3 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) samt på avsnitt 3.1 i den tillfälliga ramen för statliga stödåtgärder (kommissionens meddelande 2020/C 91 I/01 med ändringar).

Det blev möjligt att förlänga kostnadsstödet efter att Europeiska kommissionen genom ett meddelande den 28 januari 2021 (C(2021)564 final) förlängde giltighetstiden för de tillfälliga flexibla reglerna om statligt stöd som införts på grund av covid-19-pandemin till och med den 31 december 2021. Den 15 februari lämnade Finland till Europeiska kommissionen en anmälan om att giltighetstiden för det nationella ramstödprogrammet förlängs och att stödets maximibelopp höjs. Kommissionens beslut om det fås antagligen i mars 2021.

Kostnadsstödet är avsett för företag vars omsättning har sjunkit betydligt på grund av covid-19-pandemin och som har sådana lönekostnader och andra kostnader som hänför sig till stödperioden och som är svåra att anpassa. Enligt regeringens riktlinjer ska stödbehovet och stödbeloppet bedömas utifrån den omsättningsförlust som pandemin och bekämpningen av den har medfört.

Kostnadsstöd söks elektroniskt hos Statskontoret. Det kan sökas även om företaget redan har fått andra direkta stöd avsedda att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin. Det maximala beloppet av kostnadsstödet är 1 000 000 euro per företag för stödperioden, dock med beaktande av att den övre gränsen för de sammanlagda stöd som kan beviljas ett företag med stöd av det ramstödprogram som Europeiska kommissionen godkänt (SA.56995 (2020/N)) inte överskrids. Enligt ramprogrammet ska vid beräkningen av den övre gränsen per företag beaktas allt stöd som ett enskilt företag och företag inom samma koncern har fått och som har beviljats med stöd av det ovannämnda beslutet av Europeiska kommissionen. På samma sätt som vid de tidigare

RP 27/2021 rd

ansökningsomgångarna innefattar definitionen av företag även stiftelser och föreningar som bedriver affärsverksamhet, och därmed omfattas också de av kostnadsstödet. Kostnadsstöd beviljas inte företag, med undantag för små företag, som den 31 december 2019 har varit sådana företag i ekonomiska svårigheter som avses i EU:s regler för statligt stöd, som har försummat sina skatteförpliktelser eller som har försatts i konkurs.

Kostnadsstöd har på ansökan kunnat beviljas också företag som är verksamma på Åland. Enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om näringsverksamhet och stöd som hänför sig till sådan verksamhet. När lagen om kostnadsstöd stiftades rädde i hela riket, inklusive på Åland, undantagsförhållanden enligt vad statsrådet och republikens president i samråd hade konstaterat den 16 mars 2020. Undantagsförhållanden råder igen när denna proposition lämnas. Dessutom, är konsekvenserna av covid-19-pandemin allvarliga för företagsverksamheten i alla regioner. I propositionen föreslås det att kostnadsstödet även i fortsättningen ska omfatta företag som är verksamma på Åland.

Vid beredningen av den tredje ansökningsomgången för temporärt kostnadsstöd för företag fanns det inte tillgång till information om verkningfullheten av de företagsstöd som beviljades den första ansökningsomgången 7.7.2020–31.8.2020 eller den andra ansökningsomgången 21.12.2020–26.2.2021, eftersom verkningfullheten kan bedömas först senare. Det finns således ännu inte evidensbaserad information om i vilken utsträckning företag har klarat sig genom den värsta tiden med hjälp av stödet eller hur stödet har gjort det möjligt att anpassa verksamheten till förändrade förhållanden. Vid arbets- och näringsministeriet har ett omfattande projekt där man kommer att bedöma räntestödets konsekvenser för företagen och ekonomin inletts. Målet är att utreda de kort- och långsiktiga konsekvenserna av stöden och att producera information för politiska beslutsfattare inför framtida kriser. Dessutom granskas hur stödmedlen använts. Den stegvisa utvärderingen infaller åren 2020–2023. Det är fråga om en stegvis och långsiktig utvärdering som genomförs av flera aktörer. Vid genomförandet av delprojekten används konkurrensutsättning och oberoende sakkunnigorganisationer.

Utifrån Statskontorets rapporter (<https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanst/kostnadsstod-till-foretag-2/>) har det kunnat konstateras att alla potentiella stödmottagare inte har ansökt om stöd. Av ansökningarna har 38 procent fått avslag. Den största orsaken till att ansökningar har fått avslag under den andra ansökningsomgången har varit att omsättningen har minskat mindre än 30 procent eller att den nedre gränsen för stöd var 2 000 euro.

Med beaktande av erfarenheterna från de tidigare ansökningsomgångarna för kostnadsstöd har man vid beredningen av ändringslagen följt de allmänna principer som var tillgängliga också vid beredningen av lagen om kostnadsstöd och lagen om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (963/2020), nedan lagen om ändring av lagen om kostnadsstöd.

Det statliga stödet får inte snedvrída företagets beteende (Vihriäläs arbetsgrupp, <https://julka-isut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162224>), så stödet ska inte basera sig på företagets försäljning efter att företaget fått kännedom om möjligheten till stöd. En upprepad förlängning av kostnadsstödet innebär således en risk för att företagen med fog kan förvänta sig att stödet förlängs till att omfatta även kommande månader. Med beaktande av pandemins utveckling och de svårigheter som den medför för företagen ännu hösten 2020 och vintern 2021 har inledandet av en tredje period för kostnadsstödet dock ansetts vara ett motiverat sätt att hjälpa företagen att klara av pandemitiden.

Utbetalning av stöd till enbart redan verksamma företag bromsar upp ekonomins anpassning till den nya situationen (HGSE:s promemoria om företagsstöd, <https://www.helsinki.fi/covid19-report-fi/yritystuet-tyokaluna-koronakriisissa/>). Stödet bör riktas så att det inte upprätthåller en

näringsstruktur som inte längre är lämplig för tiden efter den kris som covid-19-pandemin gett upphov till. Incitamentet bör därför riktas så att företagens resurser används på ett sätt som är livskraftigt i nuläget och i framtiden. Kostnadsstödet riktas till de företag vars omsättning har minskat på grund av coronapandemin. Om minskningen av omsättningen blir bestående efter att pandemin har upphört, kan stödet dock delvis upprätthålla en näringsstruktur som inte är lönsam efter pandemin. Syftet med kostnadsstödet är dock att förhindra att lönsamma företag läggs ned till följd av svårigheter orsakade av pandemin och kostnader som är svåra att anpassa, och man har strävat efter att utforma stödet så att det så väl som möjligt möjliggör detta. Genom att i den tredje ansökningsomgången utvidga och precisera definitionen av kostnader som stöd kan beviljas för och på så sätt rikta stödet till företag som fortfarande är verksamma och de kostnader som är svåra att anpassa strävar man efter att stödja företag i olika situationer att anpassa sin verksamhet också med tanke på framtiden.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga webbtjänsten på <https://tem.fi/sv/projekt-och-lagberedning> under projektkoden TEM016:00/2021.

Den 3 februari 2021 tillsatte arbets- och näringsministeriet en arbetsgrupp för perioden 3.2–31.3.2021 för att bereda ändringar i lagstiftningen om kostnadsstöd. Utöver arbets- och näringsministeriet är även finansministeriet och Statskontoret representerade i arbetsgruppen. Arbetsgruppen har till uppgift att utreda och bereda de ändringar som ibruktagande av allmänt temporärt kostnadsstöd för företag förutsätter i den lag och den statsrådsförordning som gäller kostnadsstödet. Bedömningen av behoven av ändringar i författningarna och beredningen av eventuella ändringar gäller i synnerhet kriterierna för beviljandet och riktandet av kostnadsstödet, godtagbara kostnader som stöd kan beviljas för, stödperioden, jämförelseperioden för omsättningen samt särskilt sammankoppling av det stöd som beviljades ensamföretagare år 2020 med kostnadsstödet. Arbetsgruppen utarbetar sitt förslag i form av ett utkast till regeringsproposition och ett utkast till förordning av statsrådet.

På grund av propositionens brådskande natur har det varit nödvändigt att frånga anvisningarna om hörande i samband med lagberedningen. Hörandet ordnades 17.2–24.2.2021 via justitieministeriets tjänst för remissutlåtanden (utlatande.fi). Dessutom har landskapet Åland hörts under beredningen.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Covid-19-pandemins inverkan på företagsverksamheten och sysselsättningen

De restriktioner som införts och de rekommendationer som getts med anledning av covid-19-pandemin och det förändrade konsumentbeteendet till följd av pandemin har haft betydande konsekvenser för företagsverksamheten. Det läge som covid-19-pandemin orsakat har i vissa fall kunnat minska företags omsättning med upp till 50 procent, vilket allvarligt äventyrar företagets betalningsförmåga när pandemisituationen blir utdragen. Företagen ska trots den minskade försäljningen fullgöra sina fortlöpande skyldigheter, såsom sina fasta kostnader, som inbegriper till exempel lokalhyror, avgifter för värme, vatten, sanitet och elektricitet samt personalrelaterade kostnader. Dessa kostnader skiftar inte i proportion till den minskade försäljningen. Den drastiska nedgången i försäljningen till följd av covid-19-pandemin bidrar således till en betydligt ökad risk för att företag går i konkurs.

Våren 2020 ökade antalet arbetslösa arbetssökande snabbt. Genom de stödåtgärder som riktats till företag lyckades man fram till februari 2021 hålla antalet inledda konkurser lägre än under året innan. Ökningen av arbetslösa arbetssökande härrör till största delen från permitteringar. I slutet av februari 2020 var antalet heltidspermitterade arbetslösa arbetssökande 18 800 och i slutet av april så mycket som 163 700. I mitten av maj vände utvecklingen åter nedåt, och i slutet av december var antalet heltidspermitterade arbetslösa arbetssökande under 78 000, vilket enligt arbets- och näringsministeriets registeruppföljning är 258 procent mer än i december 2019.

2.2 Finnveras, närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer

2.2.1 Finnveras borgen

Företagen ska ha förutsättningar för lönsam affärsverksamhet, men den ekonomiska utvecklingen relaterad till covid-19-pandemin har lett till ett tillfälligt finansieringsunderskott för företagen. Finnvera kan bevilja ett företag borgen för ett lån som en bank beviljat företaget för sådan finansiering som krävs på grund av det konjunkurläge som covid-19-pandemin orsakat. Borgensförbindelsen kan täcka högst 80 procent av bankkreditens kapital. Finnvera har, om situationen så kräver, tagit i bruk en maximal borgen på högst 90 procent för små och medelstora företag med stöd av Europeiska kommissionens tillfälliga ram för statliga stödåtgärder med anledning av covid-19-pandemin och en anmälan till kommissionen.

Finnveras finansiering kräver motprestationer och är förenad med återbetalningsskyldighet. I finansieringen kan ingå kalkylmässigt statligt stöd. Finansieringen riktas till alla branscher med undantag för primärproduktion inom jord- och skogsbruk och grynderentreprenad inom byggverksamhet. Maximibeloppet för Finnveras så kallade påskyndade handläggnings- och beslutsprocess för ansökningar har höjts från 150 000 euro till borgensbeslut för lån under en miljon euro.

Den 23 april 2020 beslutades det att statens andel av kredit- och borgensförlostersättningen till Finnvera för inhemsk finansiering ska höjas från 50 procent till 80 procent med anknytning till konsekvenserna av covid-19-pandemin och risktagningsförmågan i samband med den. Detta gjorde det också möjligt för Finnvera att justera prissättningen av borgen till små och medelstora företag och sänka priserna på sådan. Finnveras fullmakter höjdes från 4,2 miljarder euro till 12 miljarder euro den 1 juni 2020. Tilläggsfinansieringen anvisas huvudsakligen till borgen vars syfte är att underlätta företagens möjligheter att få lån från bankerna i den situation som covid-19-pandemin orsakat. Den 14 september utlyste Finnvera även möjlighet att ansöka om Finnvera-lån för behov orsakade av coronakrisen. Lånet är avsett för situationer där en bank inte beviljar ett solvent företag lån ens mot Finnveras borgen.

År 2020 beviljade Finnvera lån och borgen till ett belopp av cirka 1,6 miljarder euro, vilket är 74 procent mer än föregående år. Beviljandet fördelar sig enligt verksamhetsområde på följande sätt: industri 49 procent, företagstjänster 22 procent, handel och konsumenttjänster 17 procent, turism 11 procent och jordbruksnäringar 1 procent. Efterfrågan var störst i mars-april 2020 och har därefter jämnats ut och närmat sig normalläge.

2.2.2 Närings-, trafik- och miljöcentralernas och Business Finlands stödformer

Våren 2020 kunde företagen ansöka om ekonomiskt stöd av Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna för planering och genomförande av utvecklingsåtgärder som förbättrar företagets möjligheter i störningssituationen orsakad av covid-19-pandemin och efter den. Det fanns två typer av stöd: å ena sidan förhandsutredningsfinansiering (högst 10 000 euro)

och å andra sidan utvecklingsfinansiering (högst 100 000 euro). Finansieringen var så kallad de minimis-finansiering, vars sammanlagda maximibelopp per företag är 200 000 euro för det innevarande och de två föregående skatteåren. Det stöd som Business Finland beviljade var avsett för företag som inte är enskilda näringsidkare och som sysselsätter 6–250 personer och den finansiering som närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljade var avsedd för mindre företag än detta frånsett ensamföretagare. Regeringen fastställde vid sina förhandlingar den 13 maj 2020 att ansökningstiden för dessa så kallade störningsstöd avslutas när en regeringsproposition om kostnadsstöd lämnas. Efter att tidsfristen för ansökningar har löpt ut finansierar Business Finland och närings-, trafik- och miljöcentralerna företagen med sina vanliga finansieringsinstrument.

Till närings-, trafik- och miljöcentralerna inkom 31.3–8.6.2020 sammanlagt 33 112 ansökningar om understöd med anledning av covid-19-pandemin, där det ansöktes om understöd till ett belopp av sammanlagt cirka 1 miljard euro. Närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljade sammanlagt 22 530 små företag 335,5 miljoner euro i coronaunderstöd. Andelen beslut om avslag eller där ärendet lämnats utan prövning är 29 procent. Alla inkomna ansökningar om coronaunderstöd hade behandlats vid närings-, trafik- och miljöcentralerna före utgången av 2020. Av den bevillningsfullmakt på 400 miljoner euro som närings-, trafik- och miljöcentralerna hade tillgång till för coronaunderstöd blev således 64,5 miljoner euro oanvända. I den sjunde tilläggsbudgeten för 2020 minskades bevillningsfullmakten med 60 miljoner euro. Den 17 februari 2021 hade 281,8 miljoner euro av det beviljade understödet betalats ut till företag.

Business Finland tog emot 29 023 finansieringsansökningar (inklusive lån) 20.3.2020–9.6.2020. Annulerade ansökningar ingår inte i antalet. I finansieringsansökningarna ansöktes det om totalt 1,664 miljarder euro i stöd. Före den 8 februari 2021 hade 99 procent av ansökningarna, det vill säga över 20 084 ansökningar, behandlats och det godkända finansieringsbeloppet var 1 055 miljoner euro. Andelen ansökningar som fått avslag av de behandlade ansökningarna är 36 procent. Till projekten har det betalats ut cirka 769 miljoner euro.

2.3 Kostnadsstöd

Enligt lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020, nedan *lagen om kostnadsstöd*) kan företag som är verksamma i Finland beviljas temporärt statligt stöd för att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin. Statskontoret fattade stödbesluten huvudsakligen utifrån företagets ansökningar och Skatteförvaltningens uppgifter om företagets affärsekonomiska ställning. I förordningen om temporärt kostnadsstöd för företag (509/2020, 552/2020, nedan *förordningen om kostnadsstöd*) anges de verksamhetsområden som är berättigade till stöd. För kostnadsstödet anvisades 300 miljoner euro i den fjärde tilläggsbudgeten. På grund av att efterfrågan på stöd var mindre än beräknat minskades anslaget med sammanlagt 30 miljoner i den femte tilläggsbudgetpropositionen. Ansökningstiden för den första ansökningsomgången var 7.7–31.8.2020.

Statskontoret hade fram till den 16 oktober 2020 beviljat 3 605 företag sammanlagt cirka 126 miljoner euro i stöd. Det kom in sammanlagt 12 875 ansökningar, vilket var betydligt färre än den uppskattning som gjordes vid beredningen av lagen. Av de företag som ansökt om stöd fick 28 procent ett positivt beslut. För små företag var andelen avslag störst, cirka 76 procent. Den vanligaste orsaken till avslag var att det beräknade stödbeloppet understeg 2 000 euro.

Ändringarna i lagen om kostnadsstöd (963/2020) trädde i kraft den 15 december 2020 och ändringarna i förordningen om kostnadsstöd (1028/2020) trädde i kraft den 18 december 2020. Enligt den nya lagen är stödperioden för kostnadsstödet 1.6–31.10.2020. Stödet påverkas av företagets oflexibla kostnader och lönekostnader under stödperioden. Andra ansökningsomgången

pågick 21.12.2020–26.2.2021. Enligt läget den 2 mars 2021 var antalet sökande företag 18 261 och det utbetalda stödbeloppet cirka 156 miljoner euro. Cirka 63 procent av ansökningarna har fått avslag. Andelen företag som ansökt om stöd har varit störst inom turism- och restaurangbranscherna samt inom kultur- och underhållningsverksamhet (cirka 15 procent eller mer av företagen har ansökt om stöd). Största delen av stödet hittills har betalats ut till små och medelstora företag, ett belopp på cirka 56 miljoner euro till företag med färre än tio anställda och 52 miljoner euro till företag med 10–49 anställda.

2.4 Finlands Industriinvestering Ab:s finansieringsprogram

Inom ramen för ett stabilitetsprogram som inleddes den 14 april 2020 gör statens kapital investeringsbolag Finlands Industriinvestering Ab investeringar i sådana medelstora företag som på grund av coronaviruset plötsligt drabbats av tillfälliga svårigheter och som har förutsättningar att klara av sina ekonomiska problem med hjälp av tilläggsfinansiering. Finlands Industriinvestering Ab beviljar i första hand finansiering till företag som har en betydande sysselsättande verkan och omsättning i Finland. Programmet riktar sig till företag som omsatte minst 10 miljoner euro 2019 och som har över 50 anställda i Finland. Finlands Industriinvestering Ab:s investeringar är i storleksklassen 1–10 miljoner euro.

Med hjälp av investeringarna strävar man efter att säkerställa att företagens verksamhet kan fortgå efter den kris som covid-19-pandemin orsakat. Finlands Industriinvestering Ab gör investeringar på marknadsvillkor, och finansieringen är inte förenad med stöd. Genom finansieringen av stabilitetsprogrammet stärks företagets finansiella ställning och den kan bestå av konverteringslån eller aktieplaceringar. Stabilitetsprogrammet omfattar sammanlagt 150 miljoner euro och kan vid behov utökas med hjälp av ett till anslag som anvisats Finlands Industriinvestering Ab. Fram till den 12 februari 2021 hade 42 företag ansökt om finansiering från stabilitetsprogrammet. Ansökningarnas värde uppgår till sammanlagt 156 miljoner euro. År 2020 fattades det 12 investeringsbeslut till ett värde av totalt 56,1 miljoner euro. Inom ramen för programmet är det möjligt att finansiera cirka 25–50 företag beroende på efterfrågan på finansiering, investeringsdugligheten och finansieringens och programmets slutliga storlek.

Sett till verksamhetsområde har flest ansökningar kommit in och finansiering beviljats företag inom industrin (13 ansökningar omfattande totalt 66 miljoner euro, utifrån vilka det fattats fem investeringsbeslut till ett totalt värde av 33 miljoner euro). Det verksamhetsområde som kommer andra i ordningen är hotell- och restaurangbranschen, där sju företag lämnat in ansökningar omfattande sammanlagt 24 miljoner euro och tre aktörer beviljats finansiering till ett belopp av sammanlagt 13 miljoner euro. Inom övriga verksamhetsområden har Finlands Industriinvestering Ab beviljat enstaka företag 2–5 miljoner euro.

2.5 Arbetsmarknadsorganisationernas sysselsättningspaket den 18 mars 2020

Det sysselsättningspaket som arbetsmarknadsorganisationerna kom överens om den 18 mars 2020 har gjort det lättare att anpassa arbetskraften till covid-19-pandemiläget. Genom de lagändringar som gjorts utifrån avtalet påskyndades permitteringen av arbetstagare från 14 dagar till 5 dagar, vilket minskade företagets arbetskraftskostnader under tiden fram till permitteringen. I och med ändringarna var tiden fram till permittering i ett företag som hör till tillämpningsområdet för lagen om samarbete inom företag minst 15 dagar, bestående av 5 dagar för förhandlingsframställning, 5 dagar för samarbetsförhandlingar och 5 dagar för meddelande om permittering. För denna period på 15 dagar hade arbetsgivaren skyldighet att betala lön. Samtidigt tilläts permittering av visstidsanställda på samma grunder som permittering av tillsvidareanställda. Giltighetstiden för de temporära lagarna upphörde vid utgången av 2020.

2.6 Temporär sänkning av arbetspensionsavgifterna

Med stöd av arbetsmarknadsorganisationernas avtal, som behandlas ovan i avsnitt 3.5, sänktes arbetsgivarens arbetspensionsavgifter temporärt med 2,6 procentenheter 2020. Ändringen upphörde att gälla vid utgången av 2020.

2.7 Lagen om temporär ändring av 2 kap. 3 § i konkurslagen

Lagändringen skärpte temporärt förutsättningarna för att på ansökan av borgenären försätta en gäldenär i konkurs. Ändringen bidrog till att förbättra företagens möjligheter att klara av den situation som orsakats av covid-19-pandemin. En gäldenär antogs inte vara insolvent på den grunden att gäldenären har underlåtit att betala en klar och förfallen fordran inom en vecka efter att ha fått borgenärens uppmaning att betala fordran. Ett företag kunde inte försättas i konkurs om företagets svårigheter att uppfylla sina förpliktelser hade uppstått nyligen och således sannolikt berodde på covid-19-pandemin. Likaså blev det i dessa situationer omöjligt att använda betalningsuppmaning med konkurshot vid indrivning. Lagen trädde i kraft den 1 maj 2020 och gällde till och med den 31 januari 2021. Genast efter detta trädde den 1 februari 2021 en ny temporär lag i kraft, enligt vilken underlåtenhet att iaktta en betalningsuppmaning med hot om konkurs utgör presumtion om insolvens först om gäldenären inte inom 30 dagar från delgivningen av betalningsuppmaningen betalat borgenärens klara och förfallna fordran. Under normala förhållanden uppstår presumtionen efter en vecka. Den temporära lagen gäller till och med den 30 september 2021.

2.8 Lagen om temporär ändring av utsökningsbalken

Genom en ändring av lagen ersattes temporärt de bestämmelser i utsökningsbalken (705/2007) som reglerar förutsättningarna för lindring och begränsning av utsökningsförfarandet eller uppskov med verkställigheten för att de ekonomiska svårigheter som covid-19-pandemin medför bättre ska kunna beaktas i utsökningsförfarandet. Kravet på skyndsamt förfarande vid utsökning ändrades så att de lindringar och begränsningar samt eventuella uppskov med verkställigheten som beviljas med stöd av andra bestämmelser beaktas i bestämmelsen om skyndsamt förfarande. Tillfällig oförmåga att uppfylla förpliktelserna under covid-19-pandemin får inte heller omedelbart leda till en anteckning om betalningsstörning. Lagen sänker således tröskeln för tillämpning av lättnader och begränsningar i utsökningsbalken. Utmätningssmannen ska i varje enskilt fall bedöma möjligheten att ändra eller begränsa de tilläggstider och lättnader som beviljats med stöd av denna lag, om omständigheterna så kräver. En temporär lag trädde i kraft den 1 maj 2020 och gällde till och med den 31 oktober 2020, varefter bestämmelsernas giltighetstid förlängdes genom en ny temporär lag till och med den 30 april 2021. Vid justitieministeriet bereds för närvarande en förlängning av bestämmelsernas giltighetstid till utgången av 2021.

2.9 Särskilt stöd till restaurangbranschen

Förplagnadsverksamhet begränsades kraftigt genom en temporär ändring (153/2020) av lagen om inkvarterings- och förplagnadsverksamhet 4.4–31.5.2020. I samband med att lagen godkändes förutsatte riksdagen att begränsningarna kompenseras på ett skäligt sätt och att konsekvenserna av begränsningsskyldigheten lindras i övrigt. Med stöd av lagen om stöd för återanställning och gottgörelse för verksamhetsbegränsningar till förplagnadsföretag (403/2020) hade cirka 132 miljoner euro betalats ut till företagen fram till den 17 februari 2021. Gottgörelse för begränsningarna betalades till cirka 6 300 företag i form av en massutbetalning till ett belopp av sammanlagt cirka 73,3 miljoner euro. Företag som inte omfattades av massutbetalningarna

hade möjlighet att ansöka om gottgörelse före utgången av augusti 2020. Dessutom har företagen kunnat ansöka om stöd för återsysselsättning. Den ansökningstiden upphörde vid utgången av oktober 2020. Sådan gottgörelse som baserar sig på ansökan hade fram till den 17 februari 2021 betalats ut till ett belopp av 25,2 miljoner euro och stöd för återsysselsättning till ett belopp av 33,2 miljoner euro. Genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2021 förenklades redovisningskraven för små företag som fått gottgörelse.

2.10 Stöd till ensamföretagare

Ensamföretagare beviljades av kommunerna ett understöd på 2 000 euro för att klara av den situation som orsakats av covid-19-pandemin. Ansökningstiden var 9.4–30.9.2020. Alla 310 kommuner i Finland (inklusive Åland) beviljade stöd. Arbets- och näringsministeriet ersatte kommunerna för stöd som beviljats ensamföretagare. En ensamföretagare kunde använda engångsunderstödet på 2 000 euro för kalkylerade kostnader som föranletts av företagsverksamhet, såsom kostnader för lokaler och utrustning som skaffats för företagsverksamhet samt bokföringsutgifter och andra kontorsutgifter. Villkoret för att få stöd var att ensamföretagarens ekonomi och omsättning har försvagats efter den 16 mars 2020 på grund av coronavirusepidemin (försäljningsintäkterna/forringarna har minskat minst 30 procent) och att ensamföretagaren ansågs ha förutsättningar för lönsam affärsverksamhet. Företagare kunde samtidigt ansöka om utvidgat utkomstskydd för arbetslösa. Stödet var statligt stöd av mindre betydelse enligt de minimis-förordningen (Europeiska kommissionens förordning 1407/2013).

Över 47 000 ensamföretagare beviljades stöd till ett värde av cirka 94,3 miljoner euro, vilket är 37,8 procent av det reserverade stödbeloppet på 250 miljoner euro (siffrorna är beräknade enligt de faktiska siffrorna för 310 kommuner och representerar 99,9 procent av det understöd som stod till förfogande). Stödet räckte till för alla ensamföretagare som uppfyllde kriterierna för beviljande. I februari 2021 rapporterade kommunerna om de stöd till ensamföretagare som de beviljat, avslag på ansökningar och uppgifter om genomförandet av stödet. Det har ansetts behövt att fortsätta stödet till ensamföretagare och beredningen av stödet har integrerats i beredningen av det tredje kostnadsstödet.

2.11 Nuläge

I fråga om början av 2021 kan det konstateras att eftersom covid-19-pandemin och de ekonomiska svårigheter den orsakat har dragit ut på tiden, finns det fortfarande ett behov av allmänt och temporärt stöd såsom kostnadsstödet, som är avsett för ersättning av kostnader som företagen har svårt att anpassa. Stödformen är en del av samhällets övriga åtgärder, men ingen av de andra stödformerna möjliggör motsvarande riktande av stödet till de verksamhetsområden och företag som lider mest av covid-19-pandemin.

När den kris som covid-19-pandemin orsakat har dragit ut på tiden, har det konstaterats att de ovannämnda stöden inte i tillräcklig utsträckning riktar sig till de företag som allra värst har drabbats av krisen och därmed också till de verksamhetsområden som drabbats av krisen. När det gäller Business Finlands och närings-, trafik- och miljöcentralernas coronastöd har det visat sig vara problematiskt att stöden inte i tillräcklig utsträckning kan riktas till företagens fasta kostnader, eftersom stöden till sin natur är utvecklingsstöd och i första hand är avsedda för utvecklingskostnader. På basis av erfarenheterna från det första och det andra skedet har det konstaterats att också kostnadsstödet behöver ändras. Särskilt har det konstaterats att bland dem som fått kostnadsstöd finns det endast lite företag som bedriver mindre affärsverksamhet. När det gäller de företag vars årliga omsättning är högst 70 000 euro har endast 8–20 procent av de företag som ansökt om kostnadsstöd fått ett positivt beslut.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att stödja kontinuiteten i företagets verksamhet i den svåra situation som uppstått till följd av covid-19-pandemin samt att genom att ge företagen mer tid att anpassa sin verksamhet och sina kostnader minska antalet företag som går i konkurs i och med att den kris som orsakats av covid-19-pandemin har dragit ut på tiden och smittspridningen åter har tagit fart. Syftet med stödet är att främja en snabbare återhämtning efter den kris som orsakats av covid-19-pandemin för företag som är verksamma i Finland och för ekonomin genom att trygga kontinuiteten i företagsverksamheten, upprätthålla den ekonomiska produktionskapaciteten och främja bättre utsikter för sysselsättningsläget särskilt efter att krisen är över. Samtidigt stöds även bland annat sysselsättningen. Med hjälp av propositionen förbättras företagets möjligheter att klara av en fortsatt kris. Genom att bättre än tidigare möjliggöra ett stöd för små företag förbättras även möjligheterna för ensamföretagare som sysselsätter sig själva och för mindre företag att klara av krisen och försnabbas företagets återhämtning.

Ett mål för propositionen är att trygga företagets likviditet och kontinuiteten i företagsverksamheten. Avsikten är att stödet ska riktas till de verksamhetsområden och företag som drabbats värst av covid-19-pandemin. Syftet med propositionen är att införa vissa ändringar i lagen om kostnadsstöd. Dessa ändringar har visat sig vara behövliga när verksamhetsmodellen blivit mer precis och två ansökningsomgångar genomförts. I fråga om riktandet av stödet och behandlingen av stödansökningarna har man särskilt beaktat den respons som fåtts i samband med de tidigare ansökningsomgångarna för stödet samt aktörernas erfarenheter av hur stödet fungerar och hur det riktas i enlighet med de mål som fastställts i bestämmelserna.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Den formel som används i propositionen för beräkning av kostnadsstödet är densamma som fastställs i den gällande lagen om kostnadsstöd. Bestämningsgrunderna i formeln har ändrats så att de motsvarar den nya stödtiden, och definitionen av godtagbara kostnader som stöd kan beviljas för har preciserats. I fråga om de omsättningar som ska jämföras har det dessutom beaktats att en del företag deklarerar sin mervärdesskatt kalenderårsvis eller kvartalsvis.

Fortsättningsvis kan alla företag ansöka om kostnadsstöd. Företag vars huvudsakliga verksamhetsområde den första dagen i stödperioden hör till ett verksamhetsområde där företagets omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än omsättningen under jämförelseperioden uppfyller det första allmänna villkoret för beviljande av kostnadsstöd. Vid jämförelsen används medianen av förändringen i omsättningen från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020 för företagen inom verksamhetsområdet. Verksamhetsområdena ska på de grunder som föreskrivs i lagen om kostnadsstöd anges i en förordning av statsrådet, såsom under de tidigare ansökningsomgångarna. Om företagets verksamhetsområde inte nämns i statsrådets förordning, kan företaget trots detta beviljas kostnadsstöd, om företagets omsättning har minskat till följd av covid-19-pandemin och övriga förutsättningar för beviljande av stöd uppfylls.

En förutsättning för att få kostnadsstöd är fortfarande att den månatliga omsättningen i genomsnitt under stödperioden för det företag som ansöker om stöd är 30 procent mindre än den månatliga omsättningen i genomsnitt under jämförelseperioden.

Enligt förslaget ska det vid beräkningen av kostnadsstödet liksom under andra skedet användas det bredare begreppet oflexibla kostnader och förluster i affärsverksamheten (*övriga kostnader*

under stödperioden), som företaget uppger i sin ansökan. Dessutom beaktas lönekostnaderna under stödperioden. De inbegriper också arbetsgivarens lönebikostnader beräknade enligt en procentuell koefficient.

Det föreslås att lagen ändras så att när ett stöd som beräknats enligt den formel som fastställs i lagen understiger 2 000 euro får företaget trots allt ett kostnadsstöd på 2 000 euro, förutsatt att företaget under stödperioden har kostnader på minst 2 000 euro och att de övriga stöd villkoren uppfylls. Syftet med ändringen är att bättre än tidigare rikta stödet till små företag, inklusive ensamföretagare, som har konstaterats stå utanför tidigare omgångar av kostnadsstöd på grund av den nedre gränsen för stödet.

Avsikten är att stödet ska riktas mest till företag som drabbats av minskad omsättning på grund av covid-19-pandemin och till sådana kostnader som är oberoende av den minskade omsättningen. De månatliga kostnader i genomsnitt som beaktas i kostnadsstödet begränsas till högst den månatliga omsättningen i genomsnitt under en normal period. Kostnadsstödet ska täcka högst 70 procent av dessa kostnader, med undantag för små stöd på 2 000 euro som kan täcka 100 procent av kostnaderna under stödperioden.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för företagen och sysselsättningen

De restriktioner som införts i samhället för att bromsa spridningen av covid-19-pandemin och förhindra smitta orsakar direkta och indirekta negativa ekonomiska konsekvenser för företagen. Det är motiverat att försöka lindra dessa konsekvenser genom företagsstöd som betalas från offentliga medel.

Utifrån erfarenheterna från den första gång som kostnadsstöd betalades och det datamaterial som fåtts om den har man i propositionen strävat efter att kostnadsstödet bättre ska riktas till de företag som har drabbats mest av covid-19-pandemin. Det föreslås ändringar i kostnadsstödet så att det bättre ska motsvara behoven hos de företag som lidit värst. De grundläggande principerna för stödet förblir emellertid desamma.

Det föreslås att cirka 380 miljoner euro reserveras för kostnadsstödet. I det första skedet av kostnadsstödet beviljades 3 605 företag sammanlagt cirka 126 miljoner euro och i det andra skedet beviljades enligt uppgifter från den 2 mars 2021 cirka 10 000 företag mer än 156 miljoner euro. Stödet förbättrar företagets lönsamhet i samma utsträckning som stödbeloppets storlek. Direkt stöd kan också förbättra företagets förutsättningar att få kredit. Stödet kan leda till att färre lönsamma företag försvinner. Effekten minskas dock av att lönsamma företag också har andra möjliga finansieringskällor. Stödets sysselsättningseffekter är en följd av att färre företag försvinner. Sysselsättningseffekterna kan bli små i förhållande till stödkostnaderna. Enligt beräkningar riktas cirka 70 procent av stödet till företag vars omsättning har minskat till följd av covid-19-pandemin och resterande 30 procent till företag vars omsättning har minskat av andra orsaker.

4.2.2 Konsekvenser för statsfinanserna

Hur kostnadsstödet påverkar statsfinanserna beror på förändringarna i företagets omsättning, förändringarna i omsättningen inom verksamhetsområdena, företagets kostnader och företagens ansökningar. Alla dessa faktorer som påverkar stödkostnaderna är förenade med osäkerhet. Därför är konsekvenserna för statsfinanserna svåra att uppskatta, och de är förenade med bety-

dande osäkerhet. I den sjunde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 reserverades det för kostnadsstödet ett anslag på 550 miljoner euro, inom ramen för vilket stöd beviljas under den andra omgången av kostnadsstödet. De pengar som blivit kvar efter den andra omgången riktas till den tredje ansökningsomgången, vilket är uppskattningsvis 380 miljoner euro. Den faktiska användningen av kostnadsstödet kan avvika avsevärt från det anslag som reserverats för ändamålet. Avsikten har varit att uppskatta kostnaderna utifrån antalet företag som under den andra omgången har rätt till stöd och antalet företag som har ansökt om stöd. Det uppskattas att beloppet av kostnadsstödet kommer att uppgå till cirka 260 miljoner euro, men det slutliga stödbeloppet kan i hög grad avvika från denna uppskattning. I uppskattningen har man strävat efter att beakta både de företag som uppfyller verksamhetsområdesvillkoret och de företag som står utanför verksamhetsområdena. Om stöd betalas till alla företag som inte uppfyller villkoret i fråga om verksamhetsområde fördubblas det uppskattade totalbeloppet av stödet. I uppskattningen har man försökt beakta att alla företag inte ansöker om stöd trots att de är berättigade till det. I de tidigare skedena av kostnadsstödet kunde dessa företags andel vara uppskattningsvis 50 procent av de företag som var berättigade till stöd.

För kostnadsstödet finns ett anslag som beviljats under moment 32.40.43 (Kostnadsstöd för företag) i tilläggsbudgetarna för 2020. Anslaget har blivit oanvänt under den första och den andra ansökningsomgången för kostnadsstöd till ett belopp av cirka 380 miljoner euro. Det föreslås att 20 miljoner euro av anslaget i den första tilläggsbudgeten för 2021 ska återtas. Ett motsvarande tillägg har gjorts under momenten 29.80.01 och 29.80.50, vilket gör det möjligt att stödja de kulturaktörer som inte omfattas av kostnadsstödet för företag. Statskontorets eventuella resursbehov till följd av genomförandet granskas vid behov 2021.

4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna

I den fjärde tilläggsbudgeten för 2020 har Statskontoret beviljats ett anslag på 6 miljoner euro för genomförande av kostnadsstödet för företag. Detta anslag täcker utgifterna för kostnadsstödet första och andra skede. Det ansöknings-, besluts- och utbetalningsförfarande, inklusive samordnings- och återkravsuppgifter, i det tredje skedet av kostnadsstödet för företag som Statskontoret genomför med stöd av den föreslagna lagen kommer att öka Statskontorets arbetsbörda med uppskattningsvis 43–60 årsverken 2021. Kostnaderna för informationssystemen samt övriga utgifter i det tredje skedet beräknas på basis av det första och det andra skedet uppgå till cirka 1,1 miljoner euro. I informationssystemen görs de behövliga anpassningar som lagen föranleder. I synnerhet genomförs de nya egenskaper som behövs för skötseln av stödet för ensamföretagare. I tjänsteproduktionen i det tredje skedet måste man förbereda sig på ett större antal ansökningar än i de tidigare skedena och i synnerhet på behovet av kundbetjäning och rådgivning i fråga om stödet för ensamföretagare. På grund av de utgifter som föranleds av det tredje skedet av kostnadsstöd för företag uppstår det en extra kostnad på 5 000 000 euro för Statskontoret 2021.

5 Remissvar

På grund av propositionens brådskande natur har det varit nödvändigt att frångå anvisningarna om hörande i samband med lagberedningen, och remissbehandlingen var förkortad.

Den 17 februari 2021 publicerade arbets- och näringsministeriet på webbplatsen [utlåtande.fi](https://www.regeringen.se/utlatande) en remiss om förslag till ändringar i lagen om temporärt kostnadsstöd för företag. Remissen sändes till 32 identifierade intressentgrupper. Remisstiden gick ut den 24 februari 2021. Inom den utsatta tiden kom det in cirka 50 remissvar.

RP 27/2021 rd

Remissen skickades till följande instanser: Business Finland, Finlands näringsliv rf, Näringslivets forskningsinstitut (Etila), Henkilöstöpalveluyritysten liitto ry, Finsk Handel rf, Centralhandelskammaren, Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Turism- och Restaurangförbundet rf, Meriteollisuus ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Music Finland ry, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Löntagarnas forskningsinstitut, Arbetsgivarna för servicebranscherna Palta rf, Servicefacket PAM rf, Familjeföretagens förbund rf, PN Turku Oy, Resebranchens förbund i Finland rf, social- och hälsovårdsministeriet, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Suomen Taksiliitto ry, Suomen tekstiili ja muoti ry, Företagarna i Finland rf, Tapahtumateollisuus ry, Teknologiindustrin rf, Statskontoret, Statens ekonomiska forskningscentral (VATT), Skatteförvaltningen, Ålands landskapsregering.

Även andra än de som nämns i sändlistan kunde lämna remissvar via utlåtande.fi. Utöver de instanser som remissen sändes till inkom remissyttranden från följande instanser inom utsatt tid: Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finnish Lapland Tourist Board ry, Helsingforsregionens handelskammare ry, Jääkiekon SM-liiga Oy, Kemin Matkailu Oy, Lapin kaupakamari ry, Linja-autoliitto ry, LiveFIN ry, Menalab Oy (XC Chamonix), Messu- ja tapahtumajärjestäjät ry, Muoti- ja urheilukauppa ry, Syn och ögonhälsa i Finland rf, Suomen Filmikamari – Finlands Filmkammare ry, Finlands Kommunförbund rf, Suomen kuntoutusyritystäjät ry, Finlands Inköps- och Logistikförening LOGY rf, Nyföretagarcentralerna i Finland rf, Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry, Tunturi-Lapin Kehitys ry, finansministeriet, Veljekset Halonen Oy samt några privatpersoner. Löntagarnas forskningsinstitut, Familjeföretagens förbund rf, PN Turku Oy och Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) svarade inte på remissbegäran.

Regeringens avsikt att öppna en tredje ansökningsomgång för temporärt kostnadsstöd för företag understöddes. Det önskades att ansökningsomgången för kostnadsstödet inleds så snart som möjligt, helst i mars 2021 och i vilket fall som helst senast i april 2021. I remissvaren ansågs det att stödperioden bör vara lång, eftersom konsekvenserna av covid-19-pandemin drabbar företag inom olika verksamhetsområden vid olika tidpunkter. En kortare stödperiod på tre månader understöddes endast om den gör det möjligt att inleda ansökningsomgången redan i mars. Eftersom ansökan tekniskt sett kan inledas först i april, föreslås det att stödperiodens längd är fyra månader.

Remissinstanserna understödde det att kostnadsstödet riktas både enligt verksamhetsområde och oberoende av verksamhetsområde. De såg som viktigast att det tas hänsyn till att företagen och deras situationer är olika. De önskade att det ska vara så enkelt och jämligt som möjligt för sökanden att redogöra för att förutsättningarna för tillämpning enligt prövning uppfylls.

I lagförslaget har man i enlighet med vad som föreslås i utlåtandena beaktat en precisering av definitionen av de kostnader som omfattas av stödet. I propositionen föreslås det i enlighet med flera utlåtanden att lönebikostnaderna ska godkännas enligt en standardkoefficient som lönekostnader under stödperioden. Dessutom har man strävat efter att precisera fastställandet av lönekostnaderna för firma- och personföretagare.

I flera utlåtanden föreslogs det att minskningen av omsättningen ska vara 20 procent i stället för nuvarande 30 procent och att självriskan ska minskas, om omsättningen minskar betydligt. På grund av ändringens betydande kostnadseffekt föreslås det dock varken att procenttalet för minskningen av omsättningen eller självriskandelen ska ändras. En ändring av minskningen av omsättningen till 20 procent beräknas öka kostnaderna för stödet med 50 procent.

Det ansågs viktigt att stödets maximibelopp höjs. I flera utlåtanden föreslogs det att maximibeloppet ska vara 1,8 miljoner euro, vilket EU-regleringen ger möjlighet till. Dessutom föreslog många remissinstanser att Finland ska införa det maximibelopp på 10 miljoner euro som EU-regleringen ger möjlighet till. Detta skulle dock förutsätta att en ny anmälan lämnas till Europeiska kommissionen, vilket måste bedömas separat från detta lagförslag.

Remissinstanserna understödde en höjning till 2 000 euro av de stöd som ligger under den nedre gränsen för stöd, så att stödet bättre kan riktas till små företag och ensamföretagare.

6 Specialmotivering

2 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd. I paragrafen föreskrivs det om de allmänna grunderna för temporärt kostnadsstöd. Längden på stödperioden ändras till fyra månader under perioden 1.11.2020–28.2.2021. I stödperioden ingår stödperiodens första dag (1 november 2020) och sista dag (28 februari 2021).

I det första skedet var stödperioden för kostnadsstödet 1.4–31.5.2020 och i det andra skedet 1.6–31.10.2020. Covid-19-pandemin har haft ständig inverkan på företagets omsättning efter att det första kostnadsstödet upphörde och inverkan fortsätter fortfarande i slutet av det andra skedet av kostnadsstödet. Det är motiverat att förlänga stödtiden för kostnadsstödet, eftersom även covid-19-pandemin har fortsatt under senhösten 2020 och i början av 2021. Det föreslås att stödperioden upphör vid utgången av februari, eftersom uppgifterna om företagets omsättning i februari fås i april, och då kan ansökningsperioden inledas i april 2021. Uppgifter om företagets omsättning under stödperioden behövs för att fastställa huruvida företaget är berättigat till stöd samt stödbeloppets storlek. I enlighet med momentet beviljas kostnadsstöd inom ramen för statsbudgeten.

I och med att epidemiläget försämrats ytterligare i oktober har man till exempel varit tvungen att begränsa restaurangernas öppettider och att förbjuda stora publikevenemang. Enligt vårens erfarenheter har covid-19-pandemins konsekvenser för företagen dock i huvudsak andra orsaker än statens begränsningar och rekommendationer. Även om antalet sjukdomsfall minskade betydligt under sommaren 2020 har en del företag trots det förlorat en betydande del av sin omsättning. Till skillnad från när det första gången var möjligt att ansöka om kostnadsstöd har företagen haft mer tid att anpassa sina kostnader och sin verksamhet.

I paragrafen preciseras dessutom att stöd beviljas för kostnader som uppkommit under stödperioden.

Enligt paragrafens *1 punkt* förutsätts det att företagets huvudsakliga verksamhetsområde den första dagen av stödperioden omfattas av stödet i enlighet med vad som i 3 § föreskrivs om de verksamhetsområden som omfattas av kostnadsstödet. Principen förblir densamma som under de tidigare skedena av ansökan om kostnadsstöd. Punkten preciseras på så sätt att det är fråga om det huvudsakliga verksamhetsområdet, som företaget meddelat Skatteförvaltningen, den första dagen av stödperioden.

I paragrafens *2 punkt* föreslås det en preciserande hänvisning till 4 § 1 och 2 punkten där de jämförelseperioder som ska användas i fråga om minskning av omsättningen fastställs.

I paragrafens *3 och 4 punkt* föreslås inga ändringar.

Det föreslås att till paragrafen fogas en *ny femte punkt*, enligt vilken en allmän förutsättning för stöd är att företaget har ett företags- och organisationsnummer.

3 §. Verksamhetsområden och företag som omfattas av kostnadsstöd. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras på så sätt att verksamhetsområdets omsättning under stödperioden jämförs med en tidsperiod från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020, som motsvarar stödperioden. Den förordning av statsrådet som utfärdas särskilt och som kompletterar lagen innehåller en förteckning över de verksamhetsområden där omsättningen under stödperioden är minst 10 procent mindre än omsättningen under jämförelseperioden. Om det huvudsakliga verksamhetsområde som företaget har anmält till skattemyndigheten inte finns i förteckningen över verksamhetsområden, kan företaget ansöka om kostnadsstöd genom att i sin ansökan ange särskilt vägande orsaker som hänför sig till covid-19-pandemin och till följd av vilka företagets situation avviker från den allmänna situationen inom verksamhetsområdet.

Ett företag som omfattas av ett verksamhetsområde som avses i momentet och som har grundats den 1 januari 2020 eller senare och som sålunda inte har haft någon omsättning på basis av vilken förändringen i omsättningen mellan en normal period och pandemiperioden kan fastställas, kan få kostnadsstöd med stöd av det nya 5 § 3 mom. på grundval av förändringen i medianen av verksamhetsområdets omsättning. Att med stöd av 3 mom. bevilja behovsprövat stöd till dessa nya företag är dock inte möjligt, eftersom en förändring i företagets omsättning inte kan påvisas.

Att förlägga jämförelsen av medianen av verksamhetsområdets omsättning till samma tidpunkt under kalenderåret gör omsättningen jämförbar och eliminerar den inverkan som eventuella säsongsvariationer i affärsverksamheten har på omsättningen. Att jämförelseperioden är fyra månader jämnar ut slumpmässig variation i den månatliga omsättningen. Det föreslås att förändringen i omsättningen inom verksamhetsområdet ska bedömas utifrån medianen av förändringen i omsättningen för företagen såsom under den andra ansökningsperioden.

I paragrafens 2 mom. föreslås endast en författningsteknisk ändring.

I paragrafens 3 mom. föreslås det precisering av grunderna för prövning. Enligt 3 mom. ska kostnadsstöd också kunna beviljas företag vars verksamhetsområde inte nämns i statsrådets förordning, om företagets omsättning har minskat på det sätt som föreskrivs i 2 § 1 mom. 2 punkten på grund av särskilt vägande orsaker som hänför sig till covid-19-pandemin. Även de övriga lagenliga förutsättningarna för kostnadsstöd ska uppfyllas.

Särskilt vägande skäl med koppling till covid-19-pandemin har identifierats under den andra perioden av kostnadsstödet på basis av de orsaker som de sökande företagen uppgett. Som sådana orsaker har man på grundval av de tidigare ansökningsomgångarna för kostnadsstöd identifierat de begränsningar som fastställts av den offentliga förvaltningen, internationella reserestriktioner eller reserekommendationer, långsammare eller förhindrad försäljning på grund av att kunderna undviker närkontakter, förändringar i kundernas konsumtionsbehov under pandemin (till exempel på grund av distansarbete), långsammare eller förhindrad B2B-försäljning (företagsförsäljning) på grund av coronapandemin, långsammare eller förhindrade internationella material- eller varuleveranser, utmaningar som hänför sig till tillgången på utländsk arbetskraft, försämring av företagares eller centrala arbetstagares arbetsförmåga på grund av pandemin (även karantän eller exponering).

Vid behandlingen av ansökningar har man upptäckt ett behov av att förtydliga och förenkla angivandet av orsakerna på ansökningsblanketten. Under den andra ansökningsomgången för kostnadsstöd valde sökandena ur en förteckning i ansökan en orsak som bäst beskriver deras situation och kunde också kompletterade beskrivningen med en fritt formulerad text. Detta konstaterades belasta sökandena och kan också försätta dem i delvis ojämlig ställning beroende på sökandens förmåga att motivera orsakerna till den minskade omsättningen. Därför är avsikten

under den tredje ansökningsperioden att det sökande företaget ska kunna välja en orsak som återspeglar den egna situationen ur en förteckning i ansökan och inte behöva motivera saken närmare. Endast om orsaken inte finns i förteckningen ska sökanden motivera konsekvenserna av pandemin separat.

Statskontoret kan dock begära ytterligare information av sökandena när ansökan behandlas och på så sätt säkerställa att den minskade omsättningen hänför sig till covid-19-pandemin och inte till exempel till företagets normala säsongsvariation eller någon annan omständighet som är oberoende av covid-19-pandemin, såsom att efterfrågan på företagets produkter eller tjänster minskar på grund av det allmänna marknadsläget, till exempel inom så kallade solnedgångsbranscher, det vill säga verksamhetsområden där efterfrågan på produkter och tjänster har minskat redan under en längre tid.

4 §. Grunderna för bestämmande av kostnadsstöd.

I paragrafens 1 och 2 punkt föreslås det preciserande ändringar, genom vilka det beaktas att en del av de små företagen deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis eller kvartalsvis. Statskontoret använder de uppgifter som det fått från Skatteförvaltningen för att beräkna hur mycket företagets omsättning har minskat under stödperioden jämfört med motsvarande tidpunkt föregående kalenderår före pandemin. I fråga om dem som deklarerar års- eller kvartalsvis är det inte möjligt att få dessa uppgifter direkt från Skatteförvaltningen. Om månatliga mervärdesskatteuppgifter inte finns tillgängliga, kan det hända att företaget har deklarerat dem separat. Det kan vara svårt för små företag att uppge den månatliga omsättningen, och därför föreslås det att de siffror som fås från Skatteförvaltningen ska kunna användas vid bedömningen av minskningen av omsättningen också i fråga om dem som deklarerar års- eller kvartalsvis. I punkterna beaktas dessutom nya företag, som ännu inte har någon omsättning eller vars omsättning börjat utvecklas under den period som fastställs enligt 2 punkten.

För tydlighetens skull föreslås i 1 och 2 punkten en pandemiperiod och en normal period.

Det föreslås att paragrafens 3 punkt ändras så att som lönekostnader under stödperioden också beaktas arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal. Arbetsgivarens lönebikostnader är till exempel lön för semester och sjukdomstid samt semesterpenning och kostnader för social trygghet och företagshälsovård. Det är inte möjligt att få beloppet av lönebikostnaderna ur inkomstregistret, och därför föreslås det att de godkänns enligt ett procenttal av lönekostnaderna enligt inkomstregistret. Lönebikostnaderna är en betydande oflexibel utgiftspost för arbetsgivarna, och därför det är motiverat att ersätta dem. Det föreslås att den procentuella andelen är 20 procent på basis av arbetsgivarens lönebikostnader i genomsnitt och de andelar som använts i andra stödformer, inklusive stöd från närings-, trafik - och miljöcentralerna och Business Finland. Vid fastställandet av andelen har man strävat efter att säkerställa att det inte finns någon risk för överkompensation i fråga om lönebikostnaderna.

Det föreslås också att punkten ändras så att utöver för en enskild näringsidkare beaktas lönekostnaderna för en ansvarig bolagsman i ett personbolag separat, eftersom dessa inte kan fås ur inkomstregistret. Dessutom föreslås det att punkten ändras så att lönekostnaderna ska grunda sig på den arbetsinkomst som fastställts i enlighet med 112 § i lagen om pension för företagare (1272/2006) den första dagen av stödperioden. Som lönekostnader för en enskild näringsidkare och ett personbolags ansvariga bolagsman godkänns företagarens pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift enligt företagets egen anmälan.

RP 27/2021 rd

I 4 punkten föreslås det att stödet ska grunda sig på det belopp av oflexibla kostnader och förluster som företaget uppgett. Statskontoret ska i ansökningsskedet vid behov och genom stickprov kontrollera de kostnader som sökanden uppgett samt i efterhand genom kontroller.

I paragrafens 4 punkt föreslås det en precisering av att med oflexibla kostnader och förluster avses hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, dispositionsrättserättigheter och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar. Kostnaderna och förlusterna ska vara slutliga och för dem får inte tidigare ha beviljats kostnadsstöd. Kostnader och förluster som hänför sig till dessa kan specificeras närmare i Statskontorets ansökningsanvisningar och ansökningsblankett.

Oflexibla kostnader är sådana poster som inte kan anpassas i förhållande till verksamhetens volym. Företagen måste hela tiden fullgöra sina egna löpande skyldigheter, som inte varierar i förhållande till den minskade försäljningen. De oflexibla löpande posterna kan ha mycket olika innehåll beroende på företag och verksamhetsområde, vilket man strävar efter att så bra som möjligt beakta i beskrivningen.

Bedömningen av oflexibla kostnader ska göras med tanke på alternativkostnader, det vill säga, genom att fråga vilka sådana skyldigheter företaget har som innebär att betalningar måste göras, även om företaget inte har någon försäljning alls. Till skillnad från kostnader för råmaterial, förbrukningsmaterial, lönekostnader och nya investeringar kan företaget i princip inte anpassa dessa kostnader till minskningar i verksamheten. I enlighet med bedömningen i fråga om alternativkostnader förutsätts det i den föreslagna bestämmelsen uttryckligen att posten i fråga också ska vara slutlig och hänföra sig till just stödperioden.

Kostnadernas oflexibla karaktär är inte i sig ett sådant absolut villkor att inte även kostnader som i viss mån är flexibla ska kunna ersättas – då är det möjligt att betala ersättning endast för det belopp som inte skiftar i förhållande till den minskade volymen av verksamheten. De kostnader under stödperioden som ligger till grund för kostnadsstödet ska vara slutliga. Poster som senare efter stödperioden räknas till sökandens fördel, till exempel som nedsättning eller annat utgiftsavdrag, kan således inte räknas in i ersättningsgrunden. I fråga om dessa, liksom i fråga om andra ändringar som skett senare, är sökanden skyldig att i efterhand lämna uppgifter om de faktiska kostnaderna under stödperioden för att korrigera stödbeloppet så att det motsvarar verkligheten.

Oflexibla kostnader är lokalhyror eller vederlag för skötsel, lagerhyror, el, vatten eller gas, avfallshantering, bevakning, receptionstjänster eller säkerhetsarrangemang, disponentskap, fastighetsskötsel eller städning, fastighetsskatter, fastighetsförsäkringspremier, låneräntor på ägarfastigheten, hyror för maskiner, anläggningar eller program (inklusive leasingavgifter), dispositionsrättserättigheter eller licensavgifter, ekonomiförvaltning, bokföring eller revision, nödvändig inhyrd arbetskraft, telekommunikation, telefonanslutningar, fordonsskatt på eller avgifter för lagstadgade försäkringar för fordon som används i affärsverksamheten samt försörjningskostnader för djur som används i affärsverksamheten. Andra exempel på oflexibla kostnader är kostnader för långsiktiga marknadsföringsavtal, avgifter för lagstadgade försäkringar eller andra nödvändiga försäkringar samt olika obligatoriska myndighetsavgifter, såsom serveringstillstånd.

Ett exempel på nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft är sådana kostnader som motsvarar uppgifter som den egna personalen utför och som är nödvändiga för upprätthållandet av affärsverksamheten eller beredskapen för affärsverksamhet. Det föreslås inte att andra än nödvändiga

kostnader för inhyrd arbetskraft ersätts. Det ovannämnda gäller också kostnader för oundgängligt underhåll av egendom som används i affärsverksamheten, till exempel sådan service av motorer och maskiner i fordon som är nödvändig med tanke på företagets verksamhetsförutsättningar. I det fall att de poster som uppgetts som övriga kostnader under stödperioden omfattas av tidigare beviljat kostnadsstöd, ska sökanden meddela detta. Stöd kan inte beviljas för kostnader för vilka sökanden redan tidigare fått kostnadsstöd.

Med oflexibla förluster avses till exempel företagets förskottsbetalningar som visat sig bli slutliga. Som sådana kan betraktas till exempel sådana förskottsbetalningar som turistföretag har betalat till hotell eller tjänsteleverantörer och för vilka företagen trots att resan ställts in inte har fått återbetalningar. Företaget ska på begäran kunna verifiera att de förluster som anmälts i ansökan är slutliga och att det inte rimligen går att få återbetalning för dem av mottagarna av förskottsbetalning eller någon annan aktör.

På motsvarande sätt är det möjligt att till grunderna för bestämmande av kostnadsstödet räkna till exempel förskottsbetalningar för evenemangsplatsen och det materiel som hänför sig till ett sådant evenemang under stödperioden som har ställts in, om förskottsbetalningarna var slutliga för företaget och det således inte är möjligt att få återbetalningar för avgifterna eller gottgörelse någon annanstans ifrån.

Om det sker ändringar i dessa kostnader, ska företaget utan dröjsmål anmäla om ändringarna till Statskontoret, som bedömer ändringens inverkan på det beviljade stödet och får fatta beslut om återkrav av stöd samt dess belopp på det sätt som föreskrivs i statsunderstödslagen.

Det föreslås inga ändringar i paragrafens 5 *punkt*, med undantag för en liten lagteknisk precisering. Det är fortsatt nödvändigt att ge akt på den övre gräns per företag som följer av Europeiska kommissionens beslut SA.56995. Dessutom ska företagen fortsättningsvis lämna in uppgifter om eventuella ersättningar som baserar sig på privata försäkringar och har koppling till covid-19-pandemin.

5 §. Beloppet av kostnadsstöd. I paragrafens 1 *mom.* preciseras att det maximala besluts- och företagsspecifika belopp av kostnadsstöd som kan beviljas är 1 000 000 euro under stödperioden. En höjning av maximibeloppet är möjlig efter att Europeiska kommissionen ändrat den tillfälliga ramen för statligt stöd så att maximibeloppet för det så kallade stödtaket på 800 000 euro stiger till 1,8 miljoner euro. En medlemsstat ska underrätta Europeiska kommissionen i det fall att den vill höja maximibeloppet för det anmälda stödprogrammet i enlighet med ändringen, och Finland gjorde en sådan anmälan den 15 februari 2021. Ett höjt maximibelopp kan tas i bruk när kommissionen har godkänt ändringen.

Det föreslås att beräkningsformeln i paragrafens 2 *mom.* preciseras så att där hänvisas till den pandemiperiod och normala period som fastställs i 4 §.

Det föreslås att ett nytt 3 *mom.* fogas till paragrafen. Enligt momentet ska ett sådant företag som omfattas av ett i 3 § 1 *mom.* avsett verksamhetsområde och som har grundats den 1 januari 2020 eller senare och som sålunda inte har haft någon omsättning på basis av vilken förändringen i omsättningen mellan en normal period och pandemiperioden kan fastställas kunna få kostnadsstöd på grundval av förändringen i medianen av verksamhetsområdets omsättning. Att med stöd av 3 § 3 *mom.* bevilja behovsprövat stöd till de nya företagen är dock inte möjligt, eftersom en förändring i företagets omsättning inte kan påvisas.

RP 27/2021 rd

Stöd beviljas endast om det huvudsakliga verksamhetsområde som anmälts till Skatteförvaltningen för ett sådant företag omfattas av de verksamhetsområden som fastställts genom förordning. Ett nytt företag kan få stöd för sina kostnader under stödperioden genom en koefficient som grundar sig på förändringen i omsättningen inom verksamhetsområdet och på den lagstadgade självriskandelen 0,3 som dragits av från förändringen. Koefficienten ska dock alltid vara minst 0,1. Till exempel under den andra omgången av kostnadsstödet var förändringen i omsättningen inom det verksamhetsområde som representerar turismbranschen 0,89. Om företaget har grundats inom detta verksamhetsområde, fastställs stödet för företaget enligt formeln $0,59 \times (\text{övriga kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$.

Genom definitionen av verksamhetsområde kan man fastställa de verksamhetsområden som tydligt påverkats av coronapandemin. Det är därför motiverat att förvänta sig att om ett företag grundats inom ett sådant verksamhetsområde år 2020, har företaget haft särskilda utmaningar till följd av coronapandemin när det gäller att få igång sin verksamhet. Det är mer sannolikt att omsättningen i ett företag som är verksamt inom verksamhetsområdet har minskat på det sätt som förutsätts i lagen än i ett företag som är verksamt inom ett verksamhetsområde som inte omfattas av förordningen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett *nytt 4 mom.*, enligt vilket ett företags kostnadsstöd godkänns till ett belopp av 2 000 euro, om det stödbelopp som beräknats enligt 2 mom. är mindre än 2 000 euro och företags lönekostnader och andra kostnader under stödperioden är minst 2 000 euro.

Syftet med ändringen är att bättre än tidigare rikta stödet till små företag, inklusive ensamföretagare. Under de tidigare ansökningsomgångarna för kostnadsstöd noterades det att över 80 procent av ansökningarna om kostnadsstöd som lämnats in av de minsta företagen med en årlig omsättning på mindre än 70 000 euro har avslagits. Även för företag som är lite större än detta har över 70 procent av ansökningarna fått avslag. Huvudorsaken till avslag är att stödet understiger den nedre gräns på 2 000 euro som anges i 2 §. Små företags behov av stöd är dock betydande och därför anses det behövt bättre än tidigare rikta stödet till små företag. Enligt en förhandsbedömning får ändringen en kostnadseffekt på 15–20 procent, och antalet stödberättigade till och med tredubblas. Utifrån erfarenheterna av de tidigare ansökningsomgångarna kan man dock utgå från att inte alla stödberättigade kommer att ansöka om stöd.

Syftet med ändringen är i synnerhet att ge de ensamföretagare som under de tidigare kostnadsstödsperioderna inte har fått stöd på grund av att det stöd som beräknats enligt stödformeln i 2 mom. har underskridit det belopp på 2 000 euro som enligt 1 § är en förutsättning för att få kostnadsstöd. Sålunda har största delen av ensamföretagarna inte fått stöd för sin verksamhet efter ansökningsomgången för stöd till ensamföretagare våren 2020. Genom att höja de stöd som blir under den nedre gränsen till 2 000 euro möjliggörs för ensamföretagare ett stöd som är minst lika stort som det stöd som beviljades ensamföretagare på våren. En förutsättning är att ensamföretagarens omsättning har sjunkit med över 30 procent, att företaget har haft kostnader på minst 2 000 euro under stödperioden och att företaget har ett FO-nummer. Genom kostnadsstödet har ensamföretagare också möjlighet att få över 2 000 euro i stöd, om minskningen av företagets omsättning och kostnaderna under stödperioden är stora, till skillnad från det tidigare stödet för ensamföretagare, som var ett fast belopp oberoende av kostnaderna och storleken på minskningen av omsättningen.

Det är motiverat att koppla samman stödet för ensamföretagare med kostnadsstödet, eftersom målen för kostnadsstödet är desamma som för stödet för ensamföretagare, det vill säga att hjälpa företagen att klara av sina oflexibla kostnader. Med hjälp av ett enda stöd som lämpar sig för alla företag förtydligas utbudet av stöd och det blir möjligt att ansöka om stöd hos en enda

stödmyndighet. Flera separata stöd som beviljas av olika instanser försvårar samordningen av stöden och utgör en risk för överlappande stöd. Om det finns olika stödinstrument och många som beviljar liknande stöd medför det en administrativ börda för företagarna, eftersom det är arbetsdrygt att hitta rätt stödinstrument.

Paragrafens tidigare 3 mom. blir 5 mom. och i det föreslås en lagteknisk precisering.

6 §. Hinder för beviljande av kostnadsstöd. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att kostnadsstöd kan beviljas sådana små företag i svårigheter som har haft svårigheter tidigare än den 1 januari 2020, förutsatt att företaget vid tidpunkten för beviljande av stöd inte omfattas av ett konkursförfarande eller företagsreaningsförfarande och inte har beviljats undsättningsstöd eller omstruktureringsstöd. Den föreslagna ändringen grundar sig på kommissionens meddelande om en tillfällig ram för statliga stödåtgärder och den ändring av Finlands ramstödsprogram som kommissionen godkände den 13 juli 2020. Ett motsvarande undantag tillämpas i fråga om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklingsunderstöd (statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 716/2014, ändring 697/2020).

I bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget definieras mikroföretag och små företag. Med mikroföretag avses ett företag som har färre än tio anställda och en årsomsättning eller en balansomslutning som uppgår till högst 2 miljoner euro. Med små företag avses ett företag som har färre än 50 anställda och en årsomsättning eller en balansomslutning som uppgår till högst 10 miljoner euro.

7 §. Ansökan om kostnadsstöd. I paragrafens 1 mom. ändras ansökningsperiodens sista dag till den 23 juni 2021.

I paragrafens 2 mom. 1–3 punkt görs små lagtekniska preciseringar.

I 2 mom. preciseras 2 punkten på så sätt att företaget i sin ansökan endast ska ange de stöd som det fått från samma stödprogram och som Statskontoret ska beakta vid beräkningen av stödbeloppet. Det sammanlagda beloppet av de stöd som beviljats inom ramen för stödprogrammet får inte överstiga stödprogrammets maximibelopp på 1,8 miljoner euro. I stödbeslutet anges om stödet hör till stödprogrammet i fråga.

14 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 12 april 2021. Genom lagen förlängs giltighetstiden för den gällande lagen till och med den 31 december 2021, som efter den ändring som lämnades den 28 januari 2021 också är den tidsfrist för lindringar av covid-19-pandemin som anges i det i 1 § nämnda beslutet SA.56995 av Europeiska kommissionen.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Enligt propositionen ska statsrådet med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som föreskrivs i 3 § 2 mom. utfärda en förordning där det föreskrivs om de verksamhetsområden som avses i lagen.

8 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 12 april 2021.

9 Förhållande till andra propositioner

9.1 Samband med andra propositioner

Statsrådet har i samverkan med republikens president konstaterat att det på grund av coronavirusläget råder undantagsförhållanden i Finland. Vid sitt allmänna sammanträde måndagen den 1 mars 2021 beslutade statsrådet att undantagsförhållanden enligt 3 § 5 punkten i beredskapslagen råder i landet. Undantagsförhållandena började gälla omedelbart. Statsrådets beslut om konstaterande av att undantagsförhållanden råder trädde i kraft omedelbart och gäller tills vidare, tills det upphävs.

Omedelbart efter konstaterandet av att undantagsförhållanden råder lämnade statsrådet med stöd av 23 § i grundlagen en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (RP 22/2021 rd). I propositionen föreslås att restauranger och andra företag inom förplägnadsbranschen temporärt ska hållas stängda för kunder i tre veckor. Lagen avses träda i kraft den 8 mars 2021 och gälla till och med den 28 mars 2021. Enligt regeringens proposition bereder statsrådet separat uttryckliga bestämmelser med stöd av vilka en skälig kompensation för de förluster som stängningen orsakar kan beviljas de företag inom förplägnadsbranschen som blir tvungna att stänga sina rörelser på grund av lagförslaget. På samma sätt ska, på det sätt som riksdagen förutsätter, en skälig kompensation beviljas näringsidkare som i enlighet med 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) blir tvungna att stänga sina kundutrymmen. Enligt propositionen är avsikten att kompensationsmodellen ska genomföras i form av ett kostnadsstöd eller på något annat ändamålsenligt sätt och beredas som en del av den lagstiftning som gäller kostnadsstöd till företag.

I riksdagens svar (RSv 3/2021 rd) på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (RP 245/2021 rd) förut-satte riksdagen att statsrådet snabbt bereder bestämmelser om att ekonomiska förluster till följd av stängning av kundutrymmen enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar ersätts näringsidkarna genom ett allmänt kostnadsstöd eller som en särskild ersättning, om man har varit tvungen att förlänga en stängning som pågått i 14 dygn.

Arbets- och näringsministeriet bereder för närvarande skyndsamt en stödmodell för skälig kompensation till sådana företag som ovannämnda nedstängningsåtgärder gäller. Den lämnade regeringspropositionen om den tredje ansökningsomgången för kostnadsstöd riktar sig till företagsverksamhet som föregår dessa nedstängningar. Eventuella ändringar i lagen om kostnadsstöd till följd av kompensationsmodellen kommer att lämnas antingen som en regeringsproposition som kompletterar denna proposition under utskottsbehandlingen eller som en separat proposition beroende på hur beredningen framskrider. Eftersom den situation som pandemin har orsakat företagen redan länge har varit svår, anser statsrådet att det är viktigt att denna proposition om ändring av lagen om kostnadsstöd och om den tredje ansökningsomgången för kostnadsstöd lämnas till riksdagen för behandling så snart som möjligt så att ansökningsomgången kan inledas planenligt i april.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagens tillämpningsområde – likabehandling

De föreslagna ändringarna gäller i princip alla företag och därigenom också sådana företag vars samband med en fysisk persons rättsliga ställning i hög grad är direkt, och därför är de bestämmelser i lagförslaget om avgränsning av de verksamhetsområden som omfattas av stödet och de företag som är berättigade till stöd av betydelse med tanke på 6 § i grundlagen.

RP 27/2021 rd

I grundlagsutskottets praxis har det ansetts möjligt att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna i vanlig lagstiftningsordning, om godtagbara grunder och begränsningar är nödvändiga och proportionerliga, lagstadgade och noggrant avgränsade (till exempel GrUU 3/2013 rd, s. 3, GrUU 38/2013 rd, s. 4–5, GrUU 16/2013 rd, s. 2/1, GrUU 8/2013 rd, s. 3/I).

Kostnadsstödet är avsett för företag vars omsättning har sjunkit betydligt på grund av covid-19-pandemin och som på grund av detta har sådana lönekostnader och andra kostnader som hänförs till stödperioden och som är svåra att anpassa. Enligt statsrådets riktlinjer ska stödbehovet och stödbeloppet bedömas utifrån den plötsliga förlust i omsättning som pandemin och bekämpningen av den har medfört.

Alla företag kan ansöka om kostnadsstöd. Också stiftelser och föreningar som bedriver affärsverksamhet omfattas av stödet. Företag vars huvudsakliga verksamhetsområde den första dagen i stödperioden hör till ett verksamhetsområde där företagets omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än omsättningen under jämförelseperioden uppfyller det första allmänna villkoret för beviljande av kostnadsstöd. Vid jämförelsen används medianen av förändringen i omsättningen för företagen inom verksamhetsområdet, och med jämförelseperiod avses den tidsperiod under 2019–2020 som motsvarar stödperioden. En förteckning över verksamhetsområdena ska anges i en förordning av statsrådet, på samma sätt som under de tidigare ansökningsomgångarna.

Om företagets verksamhetsområde inte nämns i statsrådets förordning, kan företaget trots detta beviljas kostnadsstöd, om företagets omsättning minskat till följd av covid-19-pandemin och övriga förutsättningar för beviljande av stöd uppfylls.

Kostnadsstöd kan sökas även om företaget redan har fått andra direkta stöd avsedda att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin. Maximibeloppet för kostnadsstödet är 1 000 000 euro per företag, dock med beaktande av den i Europeiska kommissionens beslut nämnda övre gränsen per företag för stöd som hänförs till samma ramstödprogram.

I propositionen föreslås det att stöd som understiger 2 000 euro ska beviljas som stöd på 2 000 euro, om företaget under stödperioden har godtagbara kostnader som överstiger 2 000 euro och företaget uppfyller de övriga stödvillkoren. Detta är motiverat, eftersom man under tidigare ansökningsomgångar för kostnadsstöd har noterat att nästan 80 procent av ansökningarna från mindre företag avslås och att modellen för beräkning av stödet således inte i tillräcklig utsträckning lämpar sig för mindre företag. I fråga om mindre företag och i synnerhet ensamföretagare är behovet av stöd dock detsamma som för större företag. Vid beredningen av det föregående förslaget till ändringslag bedömdes det att sloandet av den nedre gränsen för omsättning i fråga om stödet skulle främja att en större del av ensamföretagarna och småföretagen kunde omfattas av stödet, men under ansökningsomgången noterade man att detta dock inte skedde i tillräcklig utsträckning. Ändringen förbättrar att stödet på ett jämlikt sätt riktas till olika företag.

Definitionen av företag innefattar även stiftelser och föreningar som bedriver affärsverksamhet, och därmed omfattas även de av kostnadsstödet. Kostnadsstöd beviljas inte företag, med undantag för små företag, som den 31 december 2019 har varit sådana företag i ekonomiska svårigheter som avses i EU:s regler för statligt stöd, som har försummat sina skatteförpliktelser eller som har försatts i konkurs.

Kostnadsstöd har på ansökan kunnat beviljas också företag som är verksamma på Åland. Enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om näringsverksamhet och stöd som hänförs till sådan verksamhet. När lagen om kostnadsstöd stiftades rådde i hela riket, inklusive på Åland, undantagsförhållanden enligt vad statsrådet och

RP 27/2021 rd

republikens president i samråd hade konstaterat den 16 mars 2020. Undantagsförhållanden råder igen när denna proposition lämnas. Dessutom är konsekvenserna av covid-19-pandemin allvarliga för företagsverksamheten i alla regioner. I propositionen föreslås det att kostnadsstödet även i fortsättningen ska omfatta företag som är verksamma på Åland.

Under de tidigare ansökningsomgångarna fattade Statskontoret beslut om stöd huvudsakligen utifrån företagets ansökningar och Skatteförvaltningens uppgifter om företagets affärsekonomiska ställning. I förordningen om kostnadsstöd anges de verksamhetsområden som är berättigade till stöd.

Genom de preciseringar som föreslås bedöms stödet på ett mer heltäckande sätt nå de företag och andra utövare av företagsekonomisk verksamhet, särskilt mindre företag, som på olika sätt råkat i svårigheter på grund av den utdragna covid-19-pandemin.

Det föreslås att den nya stödperioden tar vid där stödperioden för den första ansökningsomgången löpte ut, det vill säga den 1 november 2020 och att den sträcker sig fram till och med 28 februari 2021. I och med stödperiodens längd når stödet olika verksamhetsområden och företag med olika sätt att bedriva sin verksamhet.

Regeringens proposition baserar sig på uppgifter om företagets situation i september–november 2020 samt på faktumet att en ny våg av covid-19-pandemin i Finland började inverka starkare på företagets verksamhetsförutsättningar från ingången av oktober. Närmare bedömningar kan göras först strax före ansökningstidens början efter mitten av april. Mervärdesskatteuppgifterna för januari blir tillgängliga i mitten av mars, och mervärdesskatteuppgifterna för den sista månaden av stödperioden, det vill säga februari, blir tillgängliga i mitten av april. Utifrån dessa uppgifter kommer regeringen att färdigställa den förteckning över verksamhetsområden som ska ingå i statsrådets förordning.

Skydd för personuppgifter

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporärt kostnadsstöd för företag (RP 91/2020 rd) behandlas frågor som gäller skyddet för personuppgifter i anslutning till kostnadsstödet. Det föreslås inga ändringar i rutinerna i fråga om skyddet för personuppgifter.

På de grunder som anförts ovan anser regeringen att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020) 2–5 §, 6 § 1 mom., 7 och 14 §, sådana de lyder i lag 963/2020, som följer:

2 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd

Statskontoret kan inom ramen för statsbudgeten på ansökan bevilja företag kostnadsstöd för företagets kostnader som uppstått mellan den 1 november 2020 och den 28 februari 2021 nämnda dagar medräknade (*stödperiod*), om

- 1) företagets huvudsakliga verksamhetsområde, som meddelats Skatteförvaltningen, den första dagen av stödperioden omfattas av stödet i enlighet med 3 §,
- 2) företagets i 4 § 1 punkten avsedda månatliga omsättning i genomsnitt är över 30 procent mindre än den månatliga omsättning i genomsnitt som avses i 4 § 2 punkten,
- 3) det kostnadsstöd som i enlighet med 5 § beräknas för företaget är minst 2 000 euro,
- 4) inget av de hinder för beviljande av kostnadsstöd som anges i 6 § gäller företaget, och
- 5) företaget har ett företags- och organisationsnummer,

3 §

Verksamhetsområden och företag som omfattas av kostnadsstöd

Kostnadsstödet omfattar de verksamhetsområden inom vilka företagets omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än verksamhetsområdets omsättning från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020. Vid jämförelsen används medianen av förändringen i omsättningen för företagen inom verksamhetsområdet.

Bestämmelser om de verksamhetsområden som enligt 1 mom. omfattas av kostnadsstödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kostnadsstöd kan också beviljas företag som uppfyller de förutsättningar som anges i denna lag, men vars verksamhetsområde inte föreskrivs i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 2 mom., om företagets omsättning har minskat på det sätt som avses i 2 § 2 punkten och den minskade omsättningen har särskilt vägande orsaker som hänför sig till covid-19-pandemin.

4 §

Grunderna för bestämmande av kostnadsstöd

Ett företag kan beviljas kostnadsstöd för stödperioden i enlighet med den formel som anges i 5 § utifrån följande faktorer:

- 1) företagets omsättning under pandemiperioden, som definieras som

RP 27/2021 rd

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2020 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 oktober 2020 till och med den 31 december 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningssperiod för mervärdesskatt som enligt 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2020 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeklarationer,

2) företagets omsättning under en normal period, som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget deklarerar mervärdesskatten till Skatteförvaltningen månatligen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 oktober 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2020 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningssperiod för mervärdesskatt som enligt underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeklarationer,

3) företagets lönekostnader för anställda som betalats under stödperioden enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal och som godkänns till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret, lönekostnaderna under stödperioden för en enskild näringsidkare eller ett personbolags ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 § i lagen om pension för företagare (1272/2006) och som gällde den första dagen av stödperioden och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under stödperioden enligt företagets egen anmälan (*lönekostnader under stödperioden*),

4) sådana av företagets oflexibla kostnader och förluster i affärsverksamheten som hänför sig till stödperioden och som uppges i ansökan och till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare (*övriga kostnader under stödperioden*), och

5) övriga stöd som beviljats företaget i enlighet med det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen och försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin.

5 §

Beloppet av kostnadsstöd

Vid beviljande av kostnadsstöd för företag beräknas stödbeloppet för stödperioden enligt formeln i 2 mom. Det kostnadsstöd som beviljas för stödperioden kan uppgå till högst 1 000 000 euro per företag. Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten högst ett belopp som motsvarar fyra gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under en normal period enligt 4 § 2 punkten.

Beloppet av kostnadsstödet före beaktande av maximibeloppet enligt 1 mom. beräknas enligt följande formel:

$$\text{belopp} = \left(\frac{\text{omsättning under en normal period} - \text{omsättning under pandemiperioden}}{\text{omsättning under en normal period}} - 0,3 \right) \times (\text{övriga kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$$

Om ett företag som är verksamt inom ett verksamhetsområde som avses i 3 § 1 mom. har grundats den 1 januari 2020 eller senare, kan företaget med avvikelse från 2 § 2 punkten beviljas kostnadsstöd på så sätt att beloppet av kostnadsstödet till företaget beräknas enligt följande formel, dock på så sätt att koefficienten alltid är minst 0,1: $\text{belopp} = (\text{den median av förändringen i omsättningen som fastställts enligt 3 § 1 mom. för företagets huvudsakliga verksamhetsområde enligt 2 § 1 mom.} - 0,3) * (\text{lönekostnader under stödperioden} + \text{övriga kostnader under stödperioden})$.

Om det stödbelopp som beräknats enligt 2 mom. är mindre än 2 000 euro, godkänns som kostnadsstöd för företaget 2 000 euro under förutsättning att företagets lönekostnader och övriga kostnader under stödperioden är minst 2 000 euro.

Vid beviljande av stöd ska beaktas att maximibeloppet för stöd per företag enligt det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen inte överskrids. Vid beviljande av kostnadsstöd ska från det stödbelopp som bestäms enligt 2 mom. dessutom dras av de i 4 § 5 punkten avsedda försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin som hänför sig till stödperioden.

6 §

Hinder för beviljande av kostnadsstöd

Kostnadsstöd beviljas inte företag som den 31 december 2019 har varit sådana företag i svårigheter som avses i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Om den som ansöker om kostnadsstöd är ett sådant litet företag eller mikroföretag som avses i förordningen, kan kostnadsstöd dock beviljas ett sådant ovan avsett företag i svårigheter också när företaget har blivit ett företag i svårigheter tidigare än den 1 januari 2020, förutsatt att företaget vid tidpunkten för beviljande av stöd inte omfattas av ett konkursförfarande eller företagssaneringsförfarande och inte har beviljats undsättningsstöd eller omstruktureringsstöd.

7 §

Ansökan om kostnadsstöd

RP 27/2021 rd

Ansökan om stöd ska lämnas in till Statskontoret senast den 23 juni 2021.

Företaget ska i sin ansökan lämna de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för beviljande och utbetalning av stödet i fråga om

- 1) de i 4 § avsedda kostnaderna under stödperioden,
- 2) statliga stöd som beviljats företaget för stödperioden i enlighet med det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen,
- 3) eventuella ersättningar som grundar sig på privata försäkringar och som företaget fått under stödperioden, och
- 4) det att företaget inte har sådana ekonomiska svårigheter som avses i 6 § 1 mom.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020 och gäller till och med den 31 december 2021.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 4 mars 2021

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

Lag

om ändring av lagen om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om temporärt kostnadsstöd för företag (508/2020) 2–5 §, 6 § 1 mom., 7 och 14 §, sådana de lyder i lag 963/2020, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd

Statskontoret kan inom ramen för statsbudgeten på ansökan bevilja företag kostnadsstöd för tiden mellan den 1 juni 2020 och 31 oktober 2020 (stödperiod), om

1) företagets huvudsakliga verksamhetsområde den första dagen av stödperioden omfattas av stödet i enlighet med 3 §,

2) företagets månatliga omsättning i genomsnitt under stödperioden är över 30 procent mindre än den månatliga omsättningen i genomsnitt *under jämförelseperioden* som avses i 4 § 1 mom. 2 punkten,

3) det kostnadsstöd som i enlighet med 5 § beräknas för företaget är minst 2 000 euro, och

4) inget av de hinder för beviljande av kostnadsstöd som anges i 6 § gäller företaget.

3 §

Verksamhetsområden och företag som omfattas av kostnadsstöd

Kostnadsstödet omfattar de verksamhetsområden inom vilka företagens omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än *omsättningen under jämförelseperioden*. Vid jämförelsen används medianen av

Föreslagen lydelse

2 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd

Statskontoret kan inom ramen för statsbudgeten på ansökan bevilja företag kostnadsstöd *för företagets kostnader som uppstått* mellan den 1 november 2020 och den 28 februari 2021 nämnda dagar *medräknade* (stödperiod), om

1) företagets huvudsakliga verksamhetsområde, *som meddelats Skatteförvaltningen*, den första dagen av stödperioden omfattas av stödet i enlighet med 3 §,

2) företagets i 4 § 1 punkten *avsedda* månatliga omsättning i genomsnitt är över 30 procent mindre än den månatliga omsättning i genomsnitt som avses i 4 § 2 punkten,

3) det kostnadsstöd som i enlighet med 5 § beräknas för företaget är minst 2 000 euro,

4) inget av de hinder för beviljande av kostnadsstöd som anges i 6 § gäller företaget, och

5) *företaget har ett företags- och organisationsnummer,*

3 §

Verksamhetsområden och företag som omfattas av kostnadsstöd

Kostnadsstödet omfattar de verksamhetsområden inom vilka företagens omsättning under stödperioden är minst 10 procent mindre än *verksamhetsområdets omsättning från och med den 1 november 2019 till och*

Gällande lydelse

förändringen i omsättningen för företagen inom verksamhetsområdet. *Jämförelseperioden är den tidsperiod under 2019 som motsvarar stödperioden.*

De verksamhetsområden som enligt 1 mom. omfattas av kostnadsstödet anges genom förordning av statsrådet.

Kostnadsstöd kan också beviljas företag som uppfyller de förutsättningar som anges i denna lag, men vars verksamhetsområde inte anges i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 2 mom., *om företaget i sin ansökan visar att dess omsättning har minskat på det sätt som föreskrivs i 2 § 2 punkten och att den minskade omsättningen har särskilt vägande orsaker som hänför sig till COVID-19 -pandemin.*

4 §

Grunderna för bestämmande av kostnadsstöd

Ett företag kan beviljas kostnadsstöd för stödperioden i enlighet med den formel som anges i 5 § utifrån följande faktorer:

1) *företagets månatliga omsättning i genomsnitt under stödperioden enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan (omsättning under stödperioden),*

Föreslagen lydelse

med den 29 februari 2020. Vid jämförelsen används medianen av förändringen i omsättningen för företagen inom verksamhetsområdet.

Bestämmelser om de verksamhetsområden som enligt 1 mom. omfattas av kostnadsstödet *utfärdas* genom förordning av statsrådet.

Kostnadsstöd kan också beviljas företag som uppfyller de förutsättningar som anges i denna lag, men vars verksamhetsområde inte föreskrivs i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 2 mom., *om företagets omsättning har minskat* på det sätt som avses i 2 § 2 punkten och den minskade omsättningen har särskilt vägande orsaker som hänför sig till covid-19-pandemin.

4 §

Grunderna för bestämmande av kostnadsstöd

Ett företag kan beviljas kostnadsstöd för stödperioden i enlighet med den formel som anges i 5 § utifrån följande faktorer:

1) *företagets omsättning under pandemiperioden, som definieras som*

a) *företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2020 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen månatligen,*

b) *företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 oktober 2020 till och med den 31 december 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,*

c) *företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,*

d) *företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2021 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om*

Gällande lydelse

2) företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan (omsättning under jämförelseperioden),

3) företagets lönekostnader för anställda som betalats under stödperioden enligt uppgifterna i inkomstregistret, och en enskild näringsidkares lönekostnader enligt näringsidkarens egen anmälan (lönekostnader under stödperioden),

Föreslagen lydelse

sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningsperiod för mervärdesskatt som enligt 2 punkten underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2020 till och med den 28 februari 2021 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer,

2) företagets omsättning under en normal period, som definieras som

a) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar mervärdesskatten till Skatteförvaltningen månatligen,

b) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 oktober 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kvartalsvis,

c) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2019 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer, om företaget deklarerar sin mervärdesskatt till Skatteförvaltningen kalenderårsvis,

d) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 januari 2020 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeclarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan, om företaget är grundat den första dagen den anmälningsperiod för mervärdesskatt som enligt underpunkterna a–c är tillämplig eller därefter,

e) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från och med den 1 november 2019 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets egen anmälan, om företaget inte lämnat in mervärdesskattedeclarationer,

3) företagets lönekostnader för anställda som betalats under stödperioden enligt uppgifterna i inkomstregistret, arbetsgivarens lönebikostnader som ersätts enligt ett procenttal och som godkänns till ett belopp av 20 procent av lönekostnaderna enligt inkomstregistret,

Gällande lydelse

4) sådana av företaget på ett motiverat sätt visade oflexibla kostnader och förluster i affärsverksamheten som hänför sig till stödperioden (övriga kostnader under stödperioden), som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare, och

5) övriga stöd som beviljats företaget i enlighet med det i 1 § nämnda beslutet SA.56995 av Europeiska kommissionen och försäkringsersättningar i anslutning till COVID-19 -pandemin.

Om ett företag har grundats den 1 maj 2019 eller därefter, ska företagets omsättning under jämförelseperioden anses vara företagets månatliga omsättning i genomsnitt från den 1 januari 2020 till och med den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer.

5 §

Beloppet av kostnadsstöd

Vid beviljande av kostnadsstöd beräknas stödbeloppet för stödperioden enligt den i 2 mom. avsedda formeln. Det kostnadsstöd som beviljas för stödperioden kan uppgå till högst 500 000 euro per företag. Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas som kostnader på månadsnivå sammanlagt högst det belopp som

Föreslagen lydelse

lönekostnaderna under stödperioden för en enskild näringsidkares eller ett personbolags ansvariga bolagsman enligt den arbetsinkomst som fastställts enligt 112 § i lagen om pension för företagare (1272/2006) och som gällde den första dagen av stödperioden och en företagares pensionsförsäkringsavgift och sjukförsäkringsavgift under stödperioden enligt företagets egen anmälan (lönekostnader under stödperioden),

4) sådana av företagets oflexibla kostnader och förluster i affärsverksamheten som hänför sig till stödperioden och som uppges i ansökan och till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för egendom som används i affärsverksamheten, sådana tillstånds-, medlems- och försäkringsavgifter och långvariga avtal som är nödvändiga för bedrivandet av affärsverksamheten, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter, nödvändiga kostnader för inhyrd arbetskraft samt förskottsbetalningar, som är slutliga och för vilka kostnadsstöd inte har beviljats tidigare (övriga kostnader under stödperioden), och

5) övriga stöd som beviljats företaget i enlighet med det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen och försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin.

(upphävs)

5 §

Beloppet av kostnadsstöd

Vid beviljande av kostnadsstöd för företag beräknas stödbeloppet för stödperioden enligt formeln i 2 mom. Det kostnadsstöd som beviljas för stödperioden kan uppgå till högst 1 000 000 euro per företag. Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas av de kostnader som avses i 4 § 3 och 4 punkten högst ett belopp som mot-

Gällande lydelse

motsvarar företagets månatliga omsättning i genomsnitt under jämförelseperioden.

Beloppet av kostnadsstödet före beaktande av maximibeloppet enligt 1 mom. beräknas enligt följande formel:

$$\text{belopp} = \left(\frac{\text{omsättning under jämförelseperioden} - \text{omsättning under stödperioden}}{\text{omsättning under jämförelseperioden}} - 0,3 \right) \times (\text{övriga kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$$

Vid beviljande av stöd ska beaktas att det maximibelopp för stöd per företag som anges i det i 1 § nämnda beslutet SA.56995 av Europeiska kommissionen inte överskrider. Vid beviljande av kostnadsstöd ska från det stödbelopp som bestäms enligt 2 mom. dessutom dras av de i 4 § 1 mom. 5 punkten avsedda försäkringsersättningarna i anslutning till COVID-19 -pandemin.

6 §

Hinder för beviljande av kostnadsstöd

Kostnadsstöd beviljas inte företag som den 31 december 2019 har varit sådana företag i

Föreslagen lydelse

svarar fyra gånger företagets månatliga omsättning i genomsnitt under en normal period enligt 4 § 2 punkten.

Beloppet av kostnadsstödet före beaktande av maximibeloppet enligt 1 mom. beräknas enligt följande formel:

$$\text{belopp} = \left(\frac{\text{omsättning under en normal period} - \text{omsättning under pandemiperioden}}{\text{omsättning under en normal period}} - 0,3 \right) \times (\text{övriga kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$$

*Om ett företag som är verksamt inom ett verksamhetsområde som avses i 3 § 1 mom. har grundats den 1 januari 2020 eller senare, kan företaget med avvikelse från 2 § 2 punkten beviljas kostnadsstöd på så sätt att beloppet av kostnadsstödet till företaget beräknas enligt följande formel, dock på så sätt att koefficienten alltid är minst 0,1: belopp = (den median av förändringen i omsättningen som fastställts enligt 3 § 1 mom. för företagets huvudsakliga verksamhetsområde enligt 2 § 1 mom. - 0,3) * (lönekostnader under stödperioden + övriga kostnader under stödperioden).*

Om det stödbelopp som beräknats enligt 2 mom. är mindre än 2 000 euro, godkänns som kostnadsstöd för företaget 2 000 euro under förutsättning att företagets lönekostnader och övriga kostnader under stödperioden är minst 2 000 euro.

Vid beviljande av stöd ska beaktas att maximibeloppet för stöd per företag enligt det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen inte överskrider. Vid beviljande av kostnadsstöd ska från det stödbelopp som bestäms enligt 2 mom. dessutom dras av de i 4 § 5 punkten avsedda försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin som hänförs till stödperioden.

6 §

Hinder för beviljande av kostnadsstöd

Kostnadsstöd beviljas inte företag som den 31 december 2019 har varit sådana företag i

Gällande lydelse

svårigheter som avses i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

7 §

Ansökan om kostnadsstöd

Ansökan om stöd ska lämnas in till Statskontoret senast den 26 februari 2021.

Företaget ska i sin ansökan lämna de uppgifter och utredningar för stödperioden som är nödvändiga för beviljande och utbetalning av stödet. *Företaget ska i sin ansökan lämna tillräckliga uppgifter för behandlingen av stödet i fråga om*

- 1) de kostnader som avses i 4 § 1 mom.,
- 2) statliga stöd som redan beviljats företaget,
- 3) eventuella ersättningar som grundar sig på privata försäkringar, och
- 4) det att företaget inte har sådana ekonomiska svårigheter som avses i 6 § 1 mom.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020 och gäller till och med den 30 juni 2021.

Föreslagen lydelse

svårigheter som avses i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Om den som ansöker om kostnadsstöd är ett *sådant litet företag eller mikroföretag som avses i förordningen, kan kostnadsstöd dock beviljas ett sådant ovan avsett företag i svårigheter också när företaget har blivit ett företag i svårigheter tidigare än den 1 januari 2020, förutsatt att företaget vid tidpunkten för beviljande av stöd inte omfattas av ett konkursförfarande eller företagssaneringsförfarande och inte har beviljats undsättningsstöd eller omstruktureringsstöd.*

7 §

Ansökan om kostnadsstöd

Ansökan om stöd ska lämnas in till Statskontoret senast den 23 juni 2021.

Företaget ska i sin ansökan lämna de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för beviljande och utbetalning av stödet i fråga om

- 1) de i 4 § avsedda kostnaderna under stödperioden,
- 2) statliga stöd som beviljats företaget för stödperioden i enlighet med det i 1 § nämnda beslutet av Europeiska kommissionen,
- 3) eventuella ersättningar som grundar sig på privata försäkringar och som företaget fått under stödperioden, och
- 4) det att företaget inte har sådana ekonomiska svårigheter som avses i 6 § 1 mom.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020 och gäller till och med den 31 december 2021.

Denna lag träder i kraft den 20 .